

บทที่ 1
บทนำ

ปฐมบทซึ่งเป็นบทนำนี้จะกล่าวถึงหลักการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาวิจัยปัญหาความไม่
สม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบ
งบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐในระยะปีงบประมาณ 2525-2529
ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ความเป็นมาของปัญหา
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา
- ขอบเขตของการศึกษา
- สมมติฐาน
- วิธีการค้นคว้าและวิจัย
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ความเป็นมาของปัญหา

เนื่องจากในปัจจุบันภาครัฐบาลไทยได้ปฏิรูประบบงบประมาณแบบเดิมที่ใช้กันมานาน
ประมาณ 23 ปี (พ.ศ. 2502-2524) ซึ่งเป็นงบประมาณแบบแสดงรายการ และงบประมาณ
แบบแสดงผลงาน ให้เป็นระบบงบประมาณแบบใหม่คือ ระบบงบประมาณแบบแผนงาน
ซึ่งตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)
ที่มหาราชบรมราชโองการให้ประกาศใช้ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2524 นั้น ส่วนหนึ่งของ
แผนพัฒนาฯ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2525:41)
ได้กำหนดแนวนโยบายและมาตรการเพื่อควบคุมและจัดสรรรายจ่าย ซึ่งให้ดำเนินการ
ปรับปรุงระบบการจัดทางงบประมาณในลักษณะแผนงานให้ได้อย่างเต็มรูปภายในระยะเวลา
ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 โดยเริ่มปรับทิศทางการจัดทางงบประมาณตั้งแต่ปีงบประมาณ
2525 เป็นต้นไป

โดยที่มหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยก็จะ
ต้องจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงาน เป็นแผนรายปี
เพื่อเข้าเชื่อมต่อ เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-

2529) ซึ่งการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานนั้นก็มีหลักการภายในกรอบที่สำนักงานงบประมาณกำหนดไว้ เช่นเดียวกับส่วนราชการอื่นทุกกระทรวง และมีแบบโครงสร้างแผนงานตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐกำหนด เพื่อเสนอ เป็นส่วนหนึ่งของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้รัฐสภาพิจารณาอนุมัติเช่นกัน

แต่ปรากฏว่าในระยะของปีงบประมาณ 2525-2529 ได้เกิดปัญหาความแตกต่าง ความเหลื่อมล้ำ และความไม่สอดคล้องของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งเชื่อว่ามีสาเหตุมาจากการกำหนดแบบโครงสร้างแผนงานระหว่างสำนักงานงบประมาณและทบวงมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกัน คือ

1. ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 5 พ.ศ.2525-2529 ซึ่งออกตามความแห่งพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ.2520 มาตรา 4(1) ได้กำหนดแบบโครงสร้างแผนงานไว้ 6 แผนงาน ดังนี้

- 1.1 แผนงานบริหารทั่วไป
- 1.2 แผนงานผลิตบัณฑิต
- 1.3 แผนงานวิจัย
- 1.4 แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม
- 1.5 แผนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- 1.6 แผนงานส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

2. ตามโครงสร้างแผนงานของทบวงมหาวิทยาลัย จากเอกสารประกอบในการประชุมร่วมกับคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงเกี่ยวกับการงบประมาณของทบวงมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 9/2526 วันจันทร์ที่ 12 ธันวาคม 2526 ได้กำหนดแบบโครงสร้างแผนงานไว้ 7 แผนงานคือ

- 2.1 แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- 2.2 แผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- 2.3 แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
- 2.4 แผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา
- 2.5 แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม
- 2.6 แผนงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
- 2.7 แผนงานส่งเสริมจริยศึกษา ศิลปและวัฒนธรรม

3. ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ประกอบกับเอกสารงบประมาณรายจ่าย ฉบับที่ 3 เล่มที่ 7 ของสำนักงบประมาณ ได้กำหนดแบบโครงสร้างแผนงานฯ ในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ดังนี้

3.1 ประจำปีงบประมาณ 2525 และ 2526 ได้กำหนดแบบโครงสร้างแผนงานฯ ไว้ 3 แผนงานคือ

- (1) แผนงานบริหารทั่วไป
- (2) แผนงานผลิตบัณฑิตและวิจัย
- (3) แผนงานรักษาพยาบาล

3.2 ประจำปีงบประมาณ 2527 ได้กำหนดแบบโครงสร้างแผนงานฯ ไว้ 5 แผนงาน คือ

- (1) แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- (2) แผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- (3) แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- (4) แผนงานผลิตและส่งเสริมสมรรถนะบุคลากร
- (5) แผนงานจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

3.3 ประจำปีงบประมาณ 2528-2529 ได้กำหนดแบบโครงสร้างแผนงานฯ ไว้ 9 แผนงาน คือ

- (1) แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- (2) แผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- (3) แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- (4) แผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา
- (5) แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม
- (6) แผนงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
- (7) แผนงานส่งเสริมศาสนา ศิลป และวัฒนธรรม
- (8) แผนงานการจัดบริการสาธารณสุข
- (9) แผนงานผลิตและส่งเสริมสมรรถนะบุคลากร

จากที่กล่าวข้างต้นนี้ ถ้าหากว่าได้มีการศึกษาวิจัยปัญหาของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ก็จะช่วยให้ทราบถึงสาเหตุ และผลของปัญหาความไม่สม่ำเสมอของแบบ

โครงสร้างแผนงานฯ ที่เกิดขึ้นในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ตลอดจนแนวความคิดของการปรับปรุงแก้ไขที่ถูกต้องตามที่ควร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ส่วนหนึ่งประกอบการศึกษาวิจัยปัญหา สาเหตุ และผลของความไม่สม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานฯ ที่อาจเกิดขึ้นอย่างสืบเนื่องต่อไปในทำนองเดียวกันจากระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ไปสู่ปีงบประมาณข้างหน้าที่กำลังย่างเข้าสู่ระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 6 พ.ศ.2530-2534

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงแนวความคิดหลักของระบบงบประมาณแบบแผนงานที่นำมาประยุกต์ในภาครัฐบาลไทยในระยะของปีงบประมาณ 2525-2529
2. เพื่อศึกษาถึงหลักการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามที่สำนักงบประมาณและทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในระยะของปีงบประมาณ 2525-2529
3. เพื่อศึกษาวิจัยปัญหาความไม่สม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ว่ามีสาเหตุประการใดที่มาจากแบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 5 พ.ศ.2525-2529 ตลอดจนผลสรุปของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงานและแนวความคิดของการปรับปรุงที่ถูกต้องตามที่ควร

ขอบเขตของการศึกษา

1. ตามแนวความคิดหลักของการจัดเตรียมงบประมาณในระบบงบประมาณแบบแผนงานตาม EXECUTIVE OFFICE OF THE PRESIDENT, BUREAU OF THE BUDGET, WASHINGTON, D.C.20503.

1.1 BULLETIN NO.66-3 October 12,1976.

1.2 SUPPLEMENT TO BULLETIN NO.66-3 February 21,1966.

1.3 BULLETIN NO.68-2 July 18,1967.

2. ตามหลักการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งสำนักงบประมาณและทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ ในระยะของปีงบประมาณ 2525-2529

3. ขอบเขตการศึกษาวิจัย ปัญหาความไม่สม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแบบแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ จะศึกษาสาเหตุของปัญหา ผลตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงานและแนวความคิดของการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องตามที่ควร ของระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ซึ่งมีขอบเขตดังนี้

3.1 แบบโครงสร้างแผนงาน มีติเดียวเชิงแผนงาน ระดับแผนงาน

3.2 ภายในขอบเขตของส่วนราชการที่กำหนดหลักการและกรอบโครงสร้างแบบแผนงานสำหรับการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี คือสำนักงบประมาณ และทบวงมหาวิทยาลัย

3.3 ตามทิศทางจากเบื้องบนลงสู่เบื้องล่าง (Topdown Direction) ของส่วนราชการระดับบนที่เกี่ยวข้องกับการกำกับการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี คือสำนักงบประมาณ และทบวงมหาวิทยาลัย

3.4 ชั้นการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายงบประมาณประจำปีสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ

3.5 ในระยะปีงบประมาณ 2525-2529

3.6 ตามแผนงานการศึกษาระดับอุดมศึกษาในระยะที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 ของทบวงมหาวิทยาลัย

3.7 ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเอกสารงบประมาณรายจ่าย โดยสำนักงบประมาณ ในระยะปีงบประมาณ 2525-2529

3.8 ตามโครงสร้างแผนงานของทบวงมหาวิทยาลัย เอกสารประกอบในการประชุมร่วมกับคณะอนุกรรมการปรับปรุง เกี่ยวกับการงบประมาณของทบวงมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 9/2526 วันจันทร์ที่ 9 ธันวาคม 2526

4. บรรดาเอกสาร ข้อมูลใด ๆ ของทางราชการ ซึ่งจำเป็นต้องรักษาไว้ โดยไม่อาจเปิดเผยได้ ไม่ว่าจะด้วยประการใดก็ตาม เช่น ไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา หรือไม่อาจเปิดเผยได้ เพราะต้องรักษาความมั่นคงปลอดภัยระดับปกปิด หรือลับ หรือลับมาก

หรือลับที่สุดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.2517 ตลอดจนบรรดาเอกสาร ข้อมูลใดที่สูญหายไปแล้ว หรือเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ไม่อาจสามารถค้นหาให้หรือพินภาวะวิสัยที่จะค้นคว้าหามาได้ เป็นต้น ถือว่าเป็นบรรดาเอกสาร ข้อมูลของทางราชการที่อยู่นอกขอบเขตที่จะค้นคว้าเพื่อศึกษาวิจัย และเป็นข้อจำกัดของการ ศึกษาวิจัยนี้

5. ลักษณะขอบเขตของภาพ (Image) และประโยชน์หลักที่สำคัญ (Principle Utility) ของการศึกษาวิจัยปัญหา นี้ สามารถบ่งชี้ได้จาก Contingency Abstract Model ดังนี้

CONTINGENCY ABSTRACT MODEL

		Image	
		Obvious	Ambiguous
Principal Utility	Homogeneous	1	2
	Heterogeneous	3	4

5.1 การศึกษาวิจัยปัญหา ตามแนวความคิดและสมมติฐานภายในขอบเขต และทิศทางที่ผู้วิจัยเสนอข้อกำหนดนั้น เป็นลักษณะของการเลือกศึกษาวิเคราะห์แบบคัดสรร (Special Analysis Study) ซึ่งคาดว่าจะให้ภาพและประโยชน์หลักที่สำคัญของผลการศึกษา ความที่ควรในส่วนที่ 1 คือภาพมีความชัดเจน (Obvious) และประโยชน์หลักที่สำคัญของผลการศึกษาที่มีความเป็นเอกภาพ (Homogenous) สำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐทุกส่วนราชการ ตลอดจน สำนักงานประมาทและทบวงมหาวิทยาลัยด้วย

5.2 ถ้าศึกษาวิจัยการจัดทางงบประมาณรายจ่ายฯ ของแต่ละมหาวิทยาลัย ทั้ง 16 ส่วนราชการที่เสนอผ่านสำนักงานประมาทตามขบวนการในทางทิศทางจากล่างขึ้นบน (Bottom up process) ซึ่งคาดว่าจะได้ผลการศึกษา

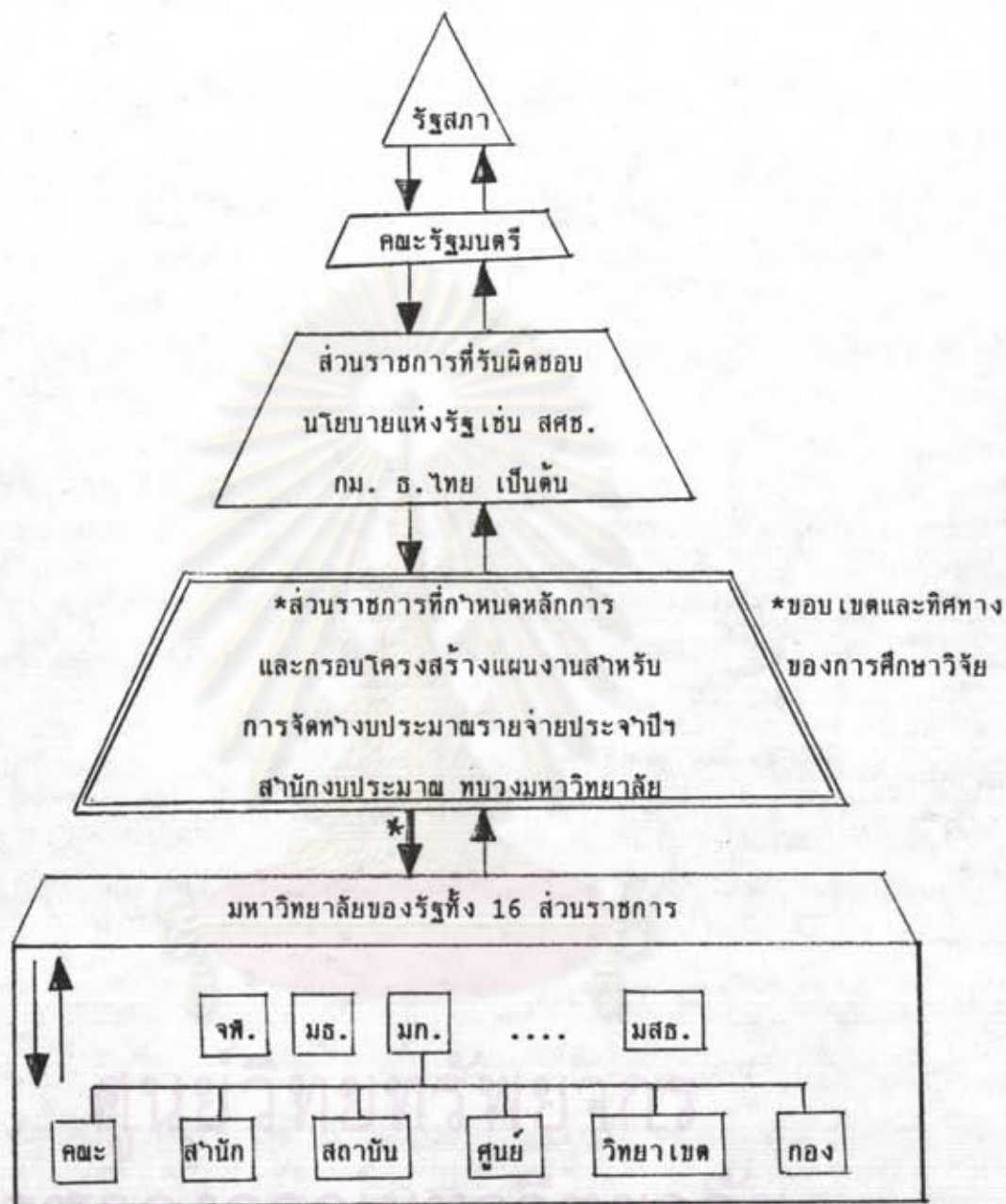
5.2.1 ในส่วนที่ 2 คือประโยชน์ที่เกิดขึ้นมีความเป็นเอกรูป (Homogeneous) แต่ภาพคลุมเครือ (Ambiguous) เพราะแต่ละมหาวิทยาลัยมีปัจจัยสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขที่แตกต่างกัน ดังนั้นการศึกษาวิจัยที่ไม่ได้คำนึงถึงขอบเขต ทิศทาง และขนาดของงานวิจัยจึงเป็นเหตุให้ภาพของผลการศึกษาเกิดความคลุมเครือหรือไม่ชัดเจน

5.2.2 ในส่วนที่ 3 คือแม้ว่าภาพจะมีความชัดเจน (Obvious) แต่ประโยชน์ที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นหลักการของแต่ละมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นอเนกรูป (Heterogeneous) เพราะแต่ละมหาวิทยาลัยนั้นมีปัจจัยสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขที่แตกต่างกัน ดังนั้นการศึกษาวิจัยในส่วนนี้จึงต้องกำหนดขอบเขตและขนาดของงานวิจัยให้กว้างใหญ่เพียงพอที่จะครอบคลุมปัจจัยสภาพแวดล้อม และเงื่อนไขที่แตกต่างกันของมหาวิทยาลัยของรัฐทุกส่วนราชการ ซึ่งควรประกอบด้วยงานวิจัยย่อยไม่น้อยกว่า 16 งานย่อย

5.2.3 ในส่วนที่ 4 คือภาพจะมีความคลุมเครือ (Ambiguous) โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นอเนกรูป (Heterogeneous) เพราะในมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งนั้นยังมีองค์ประกอบภายในที่เป็นคณะ สถาบัน สำนัก ศูนย์ กอง และวิทยาเขต ซึ่งเป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขภายในที่แตกต่างกันเองในตัว ประกอบกับทิศทางภายในมหาวิทยาลัยทั้ง (Topdown and Bottom up process) ของแต่ละมหาวิทยาลัยก็ยังคงก่อให้เกิดผลที่แตกต่างกันอีกด้วย

5.3 การศึกษาวิจัยการจัดทำงบประมาณรายจ่ายฯ ตั้งแต่ส่วนราชการที่อยู่เหนือสำนักงบประมาณ และทบวงมหาวิทยาลัยขึ้นไปนั้น คือส่วนราชการที่รับผิดชอบนโยบายแห่งรัฐ และคณะรัฐมนตรี จะเป็นการศึกษาในส่วนของเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยมีรัฐสภาเป็นองค์กรบัญญัติทำหน้าที่พิจารณาและอนุมัติพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ

6. ขอบเขตและทิศทางของการศึกษาวิจัยปัญหา นี้ เสนอตามภาพแสดงทิศทางของขบวนการ Topdown and Bottom up process ตามลำดับขององค์กรที่จัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งแสดงไว้ในหน้าถัดไป

ภาพ : แสดงทิศทางของขบวนการ Topdown and Bottom up process ตามลำดับ ขององค์กรที่จัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่หน่วยงานของมหาวิทยาลัยจนถึง คณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดของฝ่ายบริหารที่เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้รัฐสภาพิจารณาอนุมัติเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

สศช. - สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 กม. - คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
 ธ.ไทย - ธนาคารแห่งประเทศไทย

สมมติฐานของการศึกษาวิจัยปัญหา

ปัญหาความไม่สม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 มีสาเหตุมาจากแบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 5 พ.ศ.2525-2529 ซึ่ง

1. มีแบบโครงสร้างแผนงานในแนวนอน (Horizontal Structural) ที่ไม่สม่ำเสมอ
2. ไม่มีส่วนประกอบของแบบโครงสร้างแผนงานในแนวตั้ง (Vertical Structure)
3. ไม่เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน
4. ไม่สามารถเป็นหลัก/กรอบยึดถือสำหรับการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี

วิธีการค้นคว้าวิจัย

1. การกำหนดประเภทของการศึกษาวิจัย : การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่มุ่งเสาะแสวงหาความรู้และประยุกต์ความรู้หรือวิทยาการต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติ ซึ่งเป็นการวิจัยที่นำไปใช้แก้ปัญหาโดยตรง และเข้าลักษณะของการวิจัยประยุกต์ด้วย
2. การกำหนดแบบวิจัย: เป็น Pre-Experimental Design โดยใช้วิธีวิจัยแบบย้อนหลัง (Ex-post Fact) ซึ่งเป็นวิธีการที่ผู้วิจัยไม่สามารถจัดกระทำ หรือสุ่มผู้เข้ารับการทดลองเป็นกลุ่มหรือสุ่มทดลองปฏิบัติการ (Treatment) ให้ผู้รับการทดลองเลย เพราะเหตุการณ์หรือปัจจัย (Factors) ต่างๆ ได้เกิดขึ้นหมดแล้ว ผู้วิจัยได้แต่ศึกษาปรากฏการณ์ที่เป็นปัญหาค้นคว้าการศึกษาย้อนกลับไปถึงสาเหตุของปัญหานั้น
3. ข้อมูลประกอบการศึกษาวิจัย: ประกอบด้วย
 - 3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)
 - (1) จากการสัมภาษณ์ และรับคำปรึกษาแนะนำ

(2) จากส่วนหนึ่งของประสบการณ์ในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ภายใน 4 สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งได้เข้าช่วยราชการ และ การร่วมจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้แก่สถาบันประมวลข้อมูลเพื่อการศึกษา และการพัฒนา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในระยะแรกจัดตั้งสถาบันฯ สำหรับปีงบประมาณ 2525, 2526 และ 2527

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

(1) จากการค้นคว้าและศึกษา แนวความคิด ผลการศึกษาวิจัย ข้อสรุป บทความ และหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ เอกสาร และสิ่งตีพิมพ์ จากห้องสมุด สำนักงานงบประมาณ ทบวงมหาวิทยาลัย และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(2) จากการเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับงบประมาณในระบบงบประมาณ แบบแผนงาน ที่สำนักงานงบประมาณ หลักสูตรการงบประมาณ ระดับปฏิบัติ รุ่นที่ 14 ระหว่างวันที่ 7-18 มิถุนายน 2525 (รวมประมาณ 70 ชั่วโมง ใน 10 วันทำการ)

(3) จากส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร นิติศาสตร์ ภาคบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิชากฎหมายปกครอง (Administrative Law) โดยส่วนหนึ่งนี้ศึกษาถึงหลักการของพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งในทางนิติศาสตร์จัดเป็นกฎหมายเทคนิคเพื่อการบริหารรัฐกิจ

(4) จากส่วนหนึ่งที่กำลังศึกษาหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาการค้นคว้า คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เช่น วิชาการบัญชีบริหารชั้นสูง, วิชาการวิเคราะห์เชิงระบบ เป็นต้น

4. การวิเคราะห์: ใช้การวิเคราะห์ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยนำผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับหลักบรรทัดฐาน (Normative Approach) ประกอบกับการใช้เหตุผล (Syllogistic) ตามที่ควร ซึ่งเป็นแบบที่เริ่มจากหลักการทั่วไปไปสู่พฤติกรรมอันหนึ่งอันใดโดยเฉพาะ อันเป็นลักษณะสำคัญของวิธีการแบบนิรนัย (Deductive Method)

5. การเสนอรายงาน: โดยการพรรณาและอธิบาย ประกอบด้วยเลข ตาราง แผนภาพ และแบบจำลองแนวความคิด (Abstract Model) ตามที่ควร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ได้ทราบถึงแนวความคิดของการจัดเตรียมงบประมาณในระบบงบประมาณแบบแผนงาน ตลอดจนการประยุกต์ในภาครัฐบาลไทยในระยะปีงบประมาณ 2525-2529
2. ได้ทราบถึงหลักการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ตามที่สำนักงบประมาณ และทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด
3. ได้ทราบถึงปัญหาของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ตลอดจนการสรุปผลของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา และแนวความคิดการปรับปรุงแก้ไขที่ถูกต้องตามที่ควร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ส่วนหนึ่งประกอบการศึกษาวิจัยสาเหตุ ปัญหา และผลที่อาจเกิดขึ้นอย่างสืบเนื่องต่อไป ในทำนองเดียวกันจากระยะของงบประมาณ 2525-2529 ไปสู่ปีงบประมาณข้างหน้าที่กำลังย่างเข้าสู่ระยะของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 ต่อไป
4. เป็นประโยชน์ส่วนหนึ่งสำหรับผู้บริหาร ผู้ที่รับผิดชอบ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้ใช้เป็นแนวทางการศึกษาเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจสำหรับการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการงบประมาณให้มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป
5. เป็นส่วนหนึ่งของแนวความคิดที่จะช่วยพัฒนาการปรับปรุงระบบงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงาน ซึ่งจะช่วยให้การจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นประโยชน์ในการจัดสรรและควบคุมงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ต่อไป